

ACC. N:R. M. 10924:1-9.

Landskap: Skåne

Upptecknat av: Wihlborg Larsson

Härad: N. Åsbo

Adress: Lebbays, Perstorp

Socken: Perstorp

Berättat av:

Uppteckningsår: 1948.

Född år 1898 i Perstorps förs.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Original.

s. 1-7.

De första velocipederna i Perstorp. s. 8-9.

Byggnadsoriginal

Liksom andra landsortsbygden har Perstorp socken haft ett flertal originala personligheter. Från 1800 talet omtalas några personer som vittat egenheter, varigenom de avvikit från mängden. Träbenningen, som bodde inhyes hos Wideberg i dennes backstuga (det nu till fornstuga inredda Ebbas hus), hade någon gång fått ena benet amputerat vid knät. Hans enda möblemang var en kista i vilken han förvarade sin mat och övriga ägodelar. Kistan begagnade han som nattläge, han sov på dess kalliga lock med rocken hopvikt som kudde under huvudet. Hans sysselsättning var arbete i ett av böndernas brännerier.

ACC. N:R M. 10924:2.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

2.

Holse Ola, den siste av veteranerna från krigens och pottaskebrännningens tid, levde på kalla potatis, sill och sura lingon. Han kunde i den kallaste vädret intaga sina måltider ute i det fria och äta så soetten lackade. Säjför sades det om någon soettades då han åt utombes: Du äter som Holse Ola! Han var den styvaste i att berätta de mest otroliga historier. Boel-Anna var en gammal halblind gamla, som kunde bibeln utantill påstods det, ehuru detta givetvis var en stor överdrift. Sed sades att om någon läste upp ett ~~ett~~ bibelspråk kunde hon genast säga vilken bok i bibeln samt kapitel och vers. varifrån det var hämtat. Han påstod sig ha sett "bäckamannen"

vilken "liknade ett tviv".

Skrudan var en annan gumma, som utanpå ena handen hade en hårbvärt knuta. Hon tades kunna bota vissa utslag och bortaga födelsemärken genom att sluka med handen på dem.

Stämmerhack kallades en man vid namn Sven Nilsson, därför att han stammade i sitt tal. Det berättas om honom att han en gång i berusat tillstånd, efter ett ingånget vad, utmanade den myndige kyrkoherden i pastoratet, Håkensson till att ta livet. Om man så övergår till 1900-talet förekommer många originella personer, som ännu äro i friskt minne.

Wäppa-Bengt kallades en man som hette Bengt Larsson, därför att han

ACC. N:R M. 10924:4.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

hade till yrke att hugge björkkäppar,
avsedda till tunnband åt någon tunn-
fabrik. I uppnytt tillstånd blev
han en iaktlig mördetominister, som
kunde bita på en mängd tokroliga
upptåg. En gång red han på en tjur
från Hjellstorp i Perstors socken ända
till Idnippen. En annan gång var
han på sävjakt. Då kom han fram
till sävgytet och stack armen in i
detta. Råven bet honom då i handen
varpå han drog ut denne ut gytet
och slog ihjäl den.

Balzac kallades en man som hette
Anders Olsson. Han arbetade vid
Skånska Äddikfabriken, men blev
ricke äterantagen efter strejken 1909.
Han föresatte sig då att själv bygga.

2.

M. 10924:5.

en ättikfabrik. Trots sin svaga ekonomi byggde han upp en fabrik i miniatyr, men något bärande företag blev det inte. Han hade ett böningshus, som han förfärdigat på ett egendomligt sätt. Det var sammansatt med en mängd haspor och kunde söndertagas och flyttas utan att något blev sönderbrutet, påstods det. Han flyttade också huset då avseendet på jorden var slut.

Filosofen Landergren var en liten herre, som i många år arbetade vid Ättikfabriken. Han brukade hålla föredrag över olika ämnen ofta på ett befängtsätt. Ett av hans ämnen var "kraften i livet",

M. 10924:6.

6.

som han kallade "Liseffinet".
Vid strejken 1924 försvarade han härfian.
Huska Otto var en man vid namn
Otto Nilsson. Hans fader hade varit
hergårdskusk. Otto var mycket
begåvad intellektuellt, men något
fel var det dock med hans hjärna.
Jävla ansåg han sig som ett mekaniskt
geni. Han sysslade med en ritning
till en mystisk motor, som aldrig
blev färdig. Han talade alltid om
flygning och många trodde att han
höll på tillverkning av en flygma-
skin. Otto lät folk gäna ha den
fram, men någon maskin gjorde
han aldrig. Han sysselsatte sig
mycket med religiösa frågor.

M.10924:7.

Bibeln genomläste han grundligt och på varje sida gjorde han understrykningar med färghutor i gult, blått och rött. Som han tåk sitt hus förfalla så att det bleo obeboeligt, och som han dessutom blev allt mera skendisk blev han sänd till Sita Maria sjukhus i Hälsingborg, där han fortfarande vistas. Han är nu 80 år gammal. Hans bibel förvaras i Perstors Hembyggsförenings samlingar.

M. 10924:8.

De första velocipederna i Perstorp.

Inne i thogen i Djellstorp by, bor en gammal man, som varit vagnmakare och som i sin ungdom förfärdigade en velociped, som nästan helt och hållet är av trä, hjul med nav och ekar samt löter helt av trä, Endast ett rör av järn förbinden båda hjulen. Framhjulet är nästan manshögt och på detta sittes tramporna varmed maskinen drevs framåt.

Bakhjulet är mycket litet. Maskinen hade blivit något skadad av en nedfallande bjälke, men togs till en tmed i Perstorp, som sätade till röret. Då den därefter provköides inne i samhället ådrog den sig givetvis

1.

M. 10924:9.

stor uppmärksamhet. Mannen hade
något år efter tillverkningen av
denna maskin köpt sig en liknande
av järn, en av dessa höga cyklar
som får tillverkades. Denna har
har bytats bort för några år sedan
mot en modern maskin. Den gamla
tillhör nu Perstaps Hembygdsförenings
samlingen, dit det är att köpas att
även trämaskinen så bråningom
kommer att komma. Den är ut-
märkt vackert och smidigt gjord
och borde vara ganska enastående i
sitt slag.

9.